

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.107.2023

z dnia 28 września 2023 r.

Rada Miejska w Słubicach

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 1 w zakresie zwrotu „w następujących przypadkach”, § 2 ust. 1 pkt 2 w zakresie słowa „umotywowany”, § 2 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 uchwały Nr LIX/677/2023 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 6 września 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Słubice.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 września 2023 r. Rada Miejska w Słubicach podjęła uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Słubice. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 września 2023 r.

Po przeprowadzeniu analizy prawnej, organ nadzoru stwierdził, że § 2 ust. 1 w zakresie zwrotu „w następujących przypadkach”, § 2 ust. 1 pkt 2 w zakresie słowa „umotywowany”, § 2 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 uchwały istotnie naruszają prawo, tj. art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, z uwagi na przekroczenie zakresu delegacji ustawowej.

Organ nadzoru wskazuje, że 22 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535), w której na nowo określony został m.in. sposób funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz uprawnienia rady gminy w tym zakresie. W ramach przyznanej kompetencji rada gminy może wyłącznie uregulować kwestie proceduralne związane z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, co oznacza że rada może uregulować wyłącznie tryb odwoływania członków zespołu, a więc samą procedurę pozbawienia członkostwa. Granice uprawnienia Rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć "sposobu" i "trybu" odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, zatem Rada nie jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu. Ustalenie przesłanek

uzasadniających odwołanie członka zespołu jako postanowienia materialnoprawne, a więc wykraczające poza aspekt proceduralny, nie są postanowieniami dotyczącymi "trybu" lub "sposobu" odwoływania członków zespołu. Wykluczone jest w tym zakresie domniemywanie upoważnienia ustawowego do ustalania przesłanek uzasadniających odwoływanie członków zespołu interdyscyplinarnego (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 stycznia 2023 r. sygn. akt III OSK 6518/21, publik. CBOSA), jak ma to miejsce w § 2 ust. 1 pkt 1-4 badanej uchwały.

W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 czerwca 2022 r., III OSK 5134/21, Sąd stwierdził, że określenie przesłanek odwoływania członka zespołu interdyscyplinarnego nie mieści się w kategorii określenia warunków funkcjonowania zespołu ani też nie należy do trybu i sposobu odwoływania członka zespołu, a co za tym idzie przekracza zakres delegacji ustawowej określonej w art. 9a ust. 15 ustawy. "Zakres upoważnienia nie obejmuje kompetencji rady gminy do konkretyzacji określonych sytuacji, okoliczności, czy zdarzeń uzasadniających odwołanie członków zespołu interdyscyplinarnego. Granice uprawnienia rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne, związane z określeniem kwalifikacji członków zespołu. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć "sposobu" i "trybu" odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu" (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 8 października 2020 r. III SA/Łd 147/20).

Rada Miejska w Słubicach nie była zatem uprawniona do określania w § 2 ust. 1 pkt 1-4 badanej uchwały materialnoprawnych przesłanek odwołania członka zespołu interdyscyplinarnego. Tymczasem w przepisie tym Rada postanowiła, że odwołanie członka Zespołu może nastąpić w następujących przypadkach: 1) na jego pisemny wniosek, 2) na umotywowany pisemny wniosek podmiotu, którego członek jest przedstawicielem, 3) na umotywowany pisemny wniosek Przewodniczącego Zespołu, 4) w razie ustania zatrudnienia członka Zespołu w podmiocie (instytucji), który typował go do pracy w Zespole lub ustania członkostwa, funkcji lub działalności w organizacji, która typowała członka do pracy w Zespole. Zdaniem organu nadzoru zapisy § 2 ust. 1 w zakresie zwrotu „w następujących przypadkach”, § 2 ust. 1 pkt 2 w zakresie słowa „umotywowany”, § 2 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 wykraczają poza zakres udzielonego upoważnienia ustawowego, co z kolei stanowi istotne naruszenie prawa. Brak jest podstaw do żądania, aby podmiot, którego przedstawicielem jest członek zespołu musiał motywować wniosek do Burmistrza o odwołanie swojego przedstawiciela. Zauważyć należy, że zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, którego przedstawiciele wchodzi w skład zespołu (art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

W ocenie organu nadzoru zasadne było wyeliminowanie z § 2 ust. 1 sformułowania „w następujących przypadkach”, gdyż jego pozostawienie mogłoby sugerować, że wyliczenie zawarte w tym przepisie ma charakter wyczerpujący i Burmistrz nie jest uprawniony do odwołania członka zespołu z innych przyczyn. Tymczasem jak wynika z art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a co za tym idzie jest władny do dokonywania zmian jego składu.

Z uwagi na powyższe należało stwierdzić nieważność § 2 ust. 1 w zakresie zwrotu „w następujących przypadkach”, § 2 ust. 1 pkt 2 w zakresie słowa „umotywowany”, § 2 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 uchwały Nr LIX/677/2023.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli